Ema- ja lesepere!

Valikute alus

25.01.2019

Mesilasema ja lese kvaliteedi alused.

- Terved ja tugevad mesilaspered;
- Hea munemisvõimega mesilasema;
- Hea toitumus, piisav toidutagavara tarus läbi hooaja;
- Heade (mesiniku arvates) omadustega mesilased;
- Head looduslikud tingimused (ilmastik, taimestik);
- Hästi korraldatud mesilasemade kasvatamine

Eesmärk

- Mesilaste oluliste omaduste (NB! Mesiniku vaatest lähtuvalt) parandamine.

- Hindamiskriteeriumid:
- Mesilaspere toodanguvõime, talvekindlus, kevadine areng, sülemlemistung, käitumine ning vastupidavus haigustele jne.

- Mõned näited saalist!

Internet mesilate/mesilaste vahel

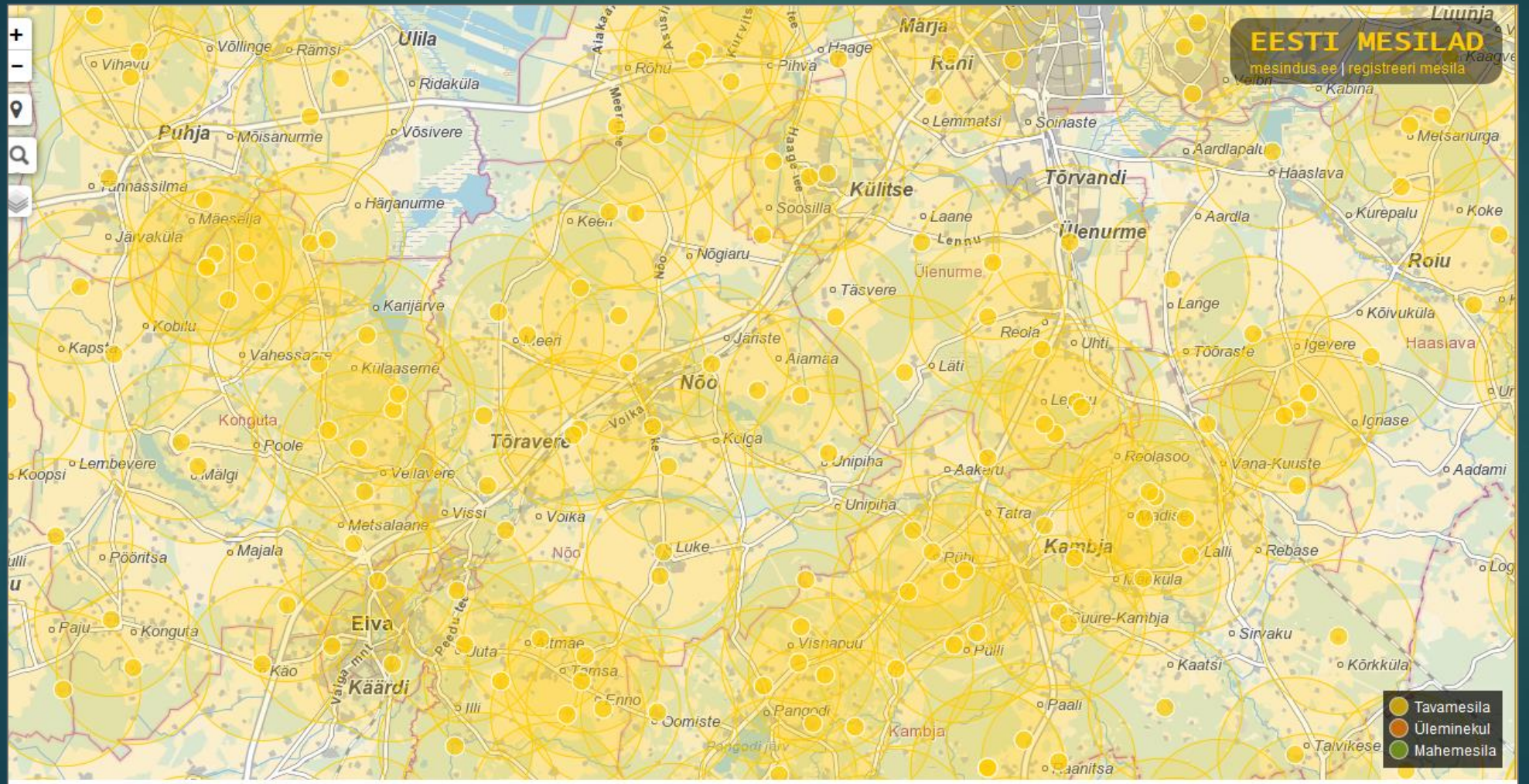

Kuidas alustada?

- Alg mesilasema valimine
- Alustuseks otsida selline mesilasema, kellel on mõned nendest omadustest, mida soovime näha
- Vageldada sellest mesilasemast ja saada vähemalt 10 munevat tütart

Praktilised tegevused mesilas

- Igal aastal valitakse paljundamiseks mesila (grupi) kõige kõrgema toodanguga ja heade tunnustega mesilaspered ning praagitakse välja nõrgad pered
- Paljundamiseks sobivad need mesilaspered, kes ületavad mesila grupi keskmisi näitajaid oluliselt
- Teistest mesilatest materjali sissetoomine ja selle kontroll
- Mesilaste valikul püütakse leida kombinatsioone mesilasgrupi paljudest headest pärilikest omadustest ja vabanetakse halbadest omadustest (raske on!)

Materjali valimine

- Mesilasema hea munemisvõime
- Ühtlane haue

Võib ka selliselt paljundada ja valikuid teha.

Sülem

Valiku kriteeriumid/ kasulikud tunnused

- **Sülemlemistung**
- **Temperament**
- **Rahulikkus kärjel**
- **Meetoodang**
- **Talvitumine**
- **Hügieenitest**
- **Nosematoosi proovid**

Praktiliste tegevuste kava

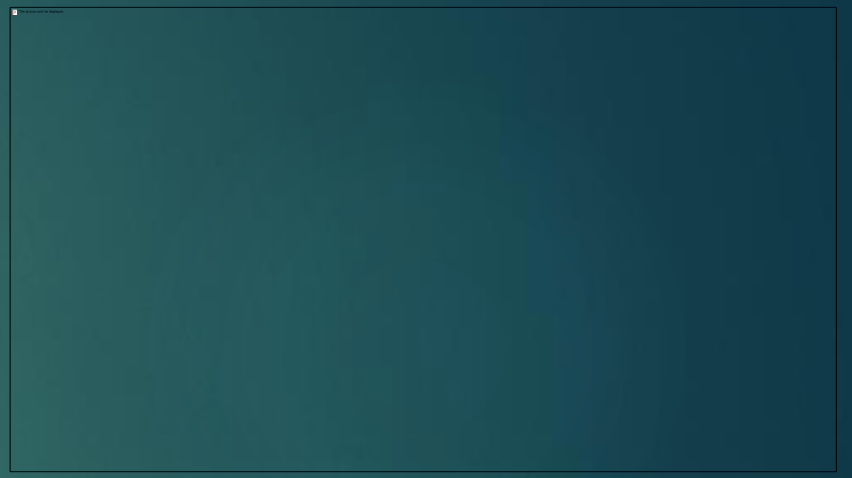

- Emaperede hindamine, valimine;
- Leseperede hindamine, valimine;
- Ammperede ettevalmistamine;
- Paarumisperede (ilma leskedeta) moodustamine ;
- Paarumise kontroll ja paarunud emade asendamine paarumatta emadega;
- Paarunud emade järgnev hindamine ja neist valikute tegemine. Hindamine on järjepidav tegevus
- Järglaste (min.10 tütart) testimine/hindamine ja valikute tegemine;
- Pidev ristamine, heade omaduste säilitamine

Mõned vead mida tehakse

- Kontrollimata materjali paljundamine
- Pidev uue materjali sissetoomine
- Nõrkade perede pidamine mesilas
- Vageldamisel vagla vanuse valesti määramine (24-36 tundi)
- Ammpered on nõrgad või on tehtud vanadest mesilastest
- Ammperedes ei ole piisavalt suira ja mett
- Ei tehta järjepidevalt ja süsteemselt valikuid
- Noorte mesilasemade paigutamine nõrkadesse peredesse

Kirju haudme vältimiseks tuleks mesinikul silmas pidada järgmisi nõudeid. I.Nõmmisto soovitused

- Mesilasemad tuleks osta kaugemalt kui 15 km oma mesilast ja mitte kasvatada mesilasemasid ainult ühest tütar(ema)perest.
- Suguluspaarituse vältimiseks, oleks õigem osta paarumata mesilasemasid ja lasta neil paaruda oma mesilas.
- Kui mesilas tegeldakse emadekasvatusega, tuleks viia sugulasperede leskede arv minimaalseks, et vältida mesilasemade paarumist lähisugulastega.
- Mesilasemasid tuleks vahetada kas üle aasta või igal aastal.

Üks idealistlik näide ☺

- Teatud maa-ala mesinike koostöö
- Iga mesila ostab ühe mesilasema, kes ei ole omavahel suguluses ja vahetab hooaja jooksul kõik mesilaemad ära saadud mesilaema ema järglastega
- Järgmisel hooajal ostetakse uus mesilasema, kelle järglased paaruvad juba nn. puhaste leskedega
- Selliselt on võimalik lihtsalt ja üsna kiiresti mesilas välja vahetada ebasobilikud mesilased

Tulemus

Kasutasin I.Nõmmisto ja P.Pihliku materjale

Tänan kuulamast

http://www.ligustica.ee/mesilasemad/